

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

25. dubna 2024*

„Řízení o předběžné otázce – Občanství Evropské unie – Článek 20 SFEU – Občan Unie, který nikdy nevyužil práva volného pohybu – Pobyť rodinného příslušníka tohoto občana Unie – Narušení národní bezpečnosti – Zaujetí stanoviska specializovaného vnitrostátního orgánu – Odůvodnění – Přístup ke spisu“

Ve spojených věcech C-420/22 a C-528/22,

jejichž předmětem jsou žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podané na základě článku 267 SFEU rozhodnutími Szegedi Törvényszék (soud v Segedínu, Maďarsko) ze dne 16. června 2022 a 8. srpna 2022, došlymi Soudnímu dvoru dne 24. června 2022 a dne 8. srpna 2022, v řízeních

NW (C-420/22),

PQ (C-528/22)

proti

Országos Idegenrendészeti Főigazgatósága,

Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení: A. Arabadžev, předseda senátu, L. Bay Larsen (zpravodaj), místopředseda Soudního dvora, P. G. Xuereb, A. Kumin a I. Ziemele, soudci,

generální advokát: J. Richard de la Tour,

za soudní kancelář: M. Siekierzyńska, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 5. července 2023,

s ohledem na vyjádření, která předložili:

- za NW: B. Pohárnok, úgyvéd,
- za PQ: A. Németh a B. Pohárnok, úgyvédek,

* Jednací jazyk: maďarština.

- za maďarskou vládu: M. Z. Fehér a R. Kissné Berta, jako zmocněnci,
- za francouzskou vládu: R. Bénard, A. Daniel a J. Illouz, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi: A. Katsimerou, E. Montaguti a A. Tokár, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 23. listopadu 2023,
vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce se týkají výkladu článku 20 SFEU, čl. 9 odst. 3 a čl. 10 odst. 1 směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty (Úř. věst. 2004, L 16, s. 44; Zvl. vyd. 19/06, s. 272), jakož i článků 7 a 24, čl. 51 odst. 1 a čl. 52 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).
- 2 Tyto žádosti byly předloženy v rámci sporů mezi dvěma státními příslušníky třetích zemí, NW a PQ na jedné straně a Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (Národní generální ředitelství cizinecké policie, Maďarsko) (dále jen „ředitelství cizinecké policie“) a Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter (ministr pověřený správou kanceláře předsedy vlády, Maďarsko) na straně druhé ve věci rozhodnutí, jejichž předmětem je odnětí karty trvalého pobytu NW a uložení mu povinnosti opustit území Maďarska, jakož i zamítnutí žádosti PQ o povolení k usazení v rámci státu.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Článek 4 odst. 1 směrnice 2003/109 stanoví:
„Členské státy přiznávají právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta státním příslušníkům třetích zemí, kteří bezprostředně před podáním příslušné žádosti pobývali oprávněně a nepřetržitě na jejich území po dobu pěti let.“
- 4 Článek 5 této směrnice stanoví:
„1. Členské státy požadují od státních příslušníků třetích zemí, aby prokázali, že pro potřeby vlastní a vyživovaných rodinných příslušníků mají
a) stálé a pravidelné příjmy, které jsou dostatečné k zajištění jejich výživy a výživy jejich rodinných příslušníků, aniž by využívali systému sociální podpory dotčeného členského státu. Členské státy posoudí tyto příjmy z hlediska jejich povahy a pravidelnosti a před podáním žádosti o přiznání právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta mohou přihlídnout k vyšší minimální mzdě a minimálnímu důchodu;

b) zdravotní pojištění, které kryje všechna rizika běžně krytá státním příslušníkům dotyčného členského státu.

2. Členské státy mohou požadovat, aby státní příslušníci třetích zemí dodržovali integrační opatření v souladu s vnitrostátním právem.“

5 Článek 7 odst. 1 uvedené směrnice stanoví:

„Za účelem získání právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta podá dotyčný státní příslušník třetí země žádost u příslušných orgánů členského státu, ve kterém pobývá. K žádosti jsou přiloženy písemné doklady stanovené vnitrostátními právními předpisy, z nichž vyplývá, že splňuje podmínky podle článků 4 a 5, a je-li třeba, platný cestovní doklad nebo jeho ověřený opis.

Doklady uvedené v prvním pododstavci mohou zahrnovat také doklady o přiměřeném ubytování.“

6 Článek 9 odst. 3 téže směrnice stanoví:

„Členské státy mohou stanovit, že dlouhodobě pobývajícím rezidentem nemá nadále nárok na právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta, ohrožuje-li vzhledem k závažnosti protiprávního jednání, kter[ého] se dopustil, veřejný pořádek, avšak uvedené ohrožení není důvodem k vyhoštění [...]“

7 Článek 10 odst. 1 směrnice 2003/109 zní takto:

„Každé rozhodnutí o zamítnutí žádosti o přiznání právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta nebo o odnětí tohoto právního postavení obsahuje odůvodnění. Toto rozhodnutí je oznámeno dotčenému státnímu příslušníkovi třetí země v souladu s odpovídajícími oznamovacími postupy podle vnitrostátního práva. V oznámení je uvedeno poučení o opravných prostředcích a lhůta k jejich uplatnění.“

8 Článek 13 této směrnice zní takto:

„Členské státy mohou vydávat povolení k pobytu s trvalou nebo neomezenou platností za výhodnějších podmínek, než jaké jsou stanoveny touto směrnicí. Tato povolení k pobytu nepřiznávají právo pobytu v ostatních členských státech, jak je stanoveno v kapitole III.“

Maďarské právo

9 Ustanovení § 94 odst. 2 až 5 szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény (zákon č. I z roku 2007 o vstupu a pobytu osob s právem volného pohybu a pobytu) ze dne 5. ledna 2007 (*Magyar Közlöny 2007/1.*), stanoví:

„2. Každému státnímu příslušníkovi třetí země, který je držitelem pobytové karty nebo karty trvalého pobytu, jež mu byla vydána jako rodinnému příslušníkovi maďarského občana [...], se na jeho žádost podanou před uplynutím platnosti pobytové karty nebo karty trvalého pobytu vydá povolení k usazení v rámci státu, [...] vyjma případů, kdy:

[...]

c) důvod pro zamítnutí stanovený v § 33 odst. 1 písm. c) a odst. 2 [harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (zákon č. II z roku 2007 o vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí) ze dne 5. ledna 2007 (*Magyar Közlöny* 2007/1.),] brání jeho usazení.

[...]

3. Co se týče odst. 2 písm. c), určené specializované státní orgány musí být konzultovány v souladu s pravidly zákona č. II z roku 2007 o vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí týkajícími se vydávání povolení k usazení za účelem získání jejich stanoviska.

4. Je-li státní příslušník třetí země, který je rodinným příslušníkem maďarského občana, držitelem platné pobytové karty nebo karty trvalého pobytu, tato karta se odejme,

[...]

b) pokud pobyt státního příslušníka třetí země ohrožuje veřejný pořádek, veřejnou bezpečnost nebo národní bezpečnost Maďarska.

5. Co se týče každé zvláštní otázky uvedené v odst. 4 písm. b), určené specializované státní orgány musí být konzultovány v souladu s pravidly zákona č. II z roku 2007 o vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí týkajícími se vydávání povolení k usazení za účelem získání jejich stanoviska k této otázce.“

10 Ustanovení § 33 odst. 1 a 2 zákona č. II z roku 2007 o vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí stanoví:

„1. Dočasné povolení k usazení, povolení k usazení v rámci státu nebo povolení k usazení ve Společenství může být vydáno státnímu příslušníkovi třetí země,

[...]

c) proti kterému nelze uplatnit žádný takový důvod pro zamítnutí, jako je důvod stanovený v tomto zákoně.

2. Dočasné povolení k usazení, povolení k usazení v rámci státu nebo povolení k usazení ve Společenství nemůže být vydáno státnímu příslušníkovi třetí země,

[...]

b) jehož usazení ohrožuje veřejnou bezpečnost nebo národní bezpečnost Maďarska.“

11 Ustanovení § 87/B odst. 4 tohoto zákona stanoví:

„Pokud jde o zvláštní otázku, stanovisko specializovaného státního orgánu je pro orgán cizinecké policie, jemuž byla věc předložena, závazné.“

- 12 Ustanovení § 11 a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény (zákon č. CLV z roku 2009 o ochraně utajovaných informací) ze dne 29. prosince 2009 (*Magyar Közlöny* 2009/194.) stanoví:

„1. Dotyčná osoba je oprávněna seznámit se svými osobními údaji považovanými za národní utajované informace, a to na základě povolení k nahlédnutí vydaného orgánem oprávněným rozhodovat o utajení, aniž musí být držitelem osvědčení o osobní bezpečnostní prověrce. Dříve než se dotyčná osoba seznámí s národními utajovanými informacemi, je povinna učinit písemně prohlášení o důvěrnosti a dodržet pravidla ochrany těchto informací.

2. Na žádost dotyčné osoby orgán oprávněný rozhodovat o utajení přijme do patnácti dnů rozhodnutí o povolení k nahlédnutí. Povolení k nahlédnutí je odepřeno, pokud by seznámení se s informacemi vedlo k poškození veřejného zájmu, který je důvodem k utajení. Toto odepření udělit povolení k nahlédnutí je orgán oprávněný rozhodovat o utajení povinen odůvodnit.

3. Bylo-li povolení k nahlédnutí odepřeno, může dotyčná osoba zpochybnit rozhodnutí správním žalobou. [...]"

- 13 Ustanovení § 12 odst. 1 tohoto zákona stanoví:

„Orgán odpovědný za správu utajovaných informací je oprávněn odepřít dotyčné osobě, aby uplatnila své právo na přístup k jejím osobním údajům, pokud by výkon tohoto práva mohl ohrozit veřejný zájem, jenž byl důvodem pro utajení.“

Spory v původním řízení a předběžné otázky

Věc C-420/22

- 14 NW, státní příslušník třetí země, se v roce 2004 oženil s maďarskou státní příslušnicí. Z tohoto svazku se v roce 2005 narodilo dítě maďarské národnosti. NW vychovává své dítě se svou manželkou.
- 15 Poté, co NW legálně pobýval v Maďarsku po dobu delší než pět let, vydaly mu maďarské orgány vzhledem k jeho rodinné situaci kartu trvalého pobytu platnou do 31. října 2022.
- 16 Ve stanovisku bez odůvodnění ze dne 12. ledna 2021 měl Alkotmányvédelmi Hivatal (úřad pro ochranu ústavy, Maďarsko) za to, že pobyt NW v Maďarsku ohrožuje zájmy tohoto členského státu v oblasti národní bezpečnosti. Tento specializovaný útvar označil údaje, z nichž vycházel při vydání tohoto stanoviska, za utajované informace. Uvedené stanovisko bylo dne 13. dubna 2021 potvrzeno ministrem vnitra jakožto specializovaným orgánem druhého stupně.
- 17 Rozhodnutím ze dne 22. ledna 2021 odňal orgán cizinecké policie prvního stupně NW kartu trvalého pobytu a nařídil mu opustit území Maďarska z důvodu, že jeho pobyt na tomto území ohrožuje národní bezpečnost tohoto členského státu.

- 18 Toto rozhodnutí bylo dne 10. května 2021 potvrzeno ředitelstvím cizinecké policie z důvodu, že ministr vnitra konstatoval, že pobyt NW na maďarském území porušuje zájmy Maďarska v oblasti národní bezpečnosti. Ve svém rozhodnutí ředitelství cizinecké policie zdůraznilo, že podle maďarské právní úpravy se nemůže odchýlit od stanoviska vydaného ministrem vnitra, a musí tedy NW odejmout kartu trvalého pobytu bez ohledu na jeho osobní situaci.
- 19 NW podal proti rozhodnutí ředitelství cizinecké policie ze dne 10. května 2021 žalobu k Szegedi Törvényszék (soud v Segedínu, Maďarsko), který je předkládajícím soudem.
- 20 Tento soud uvádí, že toto rozhodnutí je založeno pouze na závazných stanoviscích bez odůvodnění vydaných specializovanými státními orgány, a sice úřadem pro ochranu ústavy a ministrem vnitra, která vycházejí z utajovaných informací, ke kterým neměl NW ani orgány rozhodující o pobytu přístup. Posledně uvedené orgány tak nezkontrolovaly nezbytnost a přiměřenost uvedeného rozhodnutí.
- 21 Uvedený soud zdůrazňuje, že z judikatury Kúria (Nejvyšší soud, Maďarsko) vyplývá, že v situaci, jako je situace, o kterou se jedná ve věci v původním řízení, jsou procesní práva dotčené osoby zaručena tím, že příslušný soud má za účelem posouzení legality rozhodnutí o pobytu pravomoc seznámit se s důvěrnými informacemi, na kterých je stanovisko specializovaných orgánů založeno. Takový soud tedy musí, pokud k tomu byl žalobcem vyzván, ověřit, zda skutečnosti a údaje, které byly základem dotčeného stanoviska, odůvodňují toto rozhodnutí, avšak nemůže do svého rozsudku zahrnout utajované informace, s nimiž se seznámil.
- 22 Kromě toho podle maďarské právní úpravy nemá dotčená osoba ani její zástupce konkrétní možnost vyjádřit se k neodůvodněnému stanovisku těchto orgánů. Mají sice právo podat žádost o přístup k utajovaným informacím týkajícím se této osoby, avšak předkládající soud uvádí, že ochrana veřejného zájmu, který odůvodnil utajení informací, v zásadě převažuje nad soukromým zájmem dotčené osoby, přičemž existence důvodu pro utajení je v podstatě dostatečným důvodem pro zamítnutí žádosti dotčené osoby o povolení přístupu.
- 23 V každém případě i za předpokladu, že by takové žádosti bylo vyhověno, dotčená osoba ani její zástupce by nemohli v rámci správního nebo soudního řízení použít utajované informace, k nimž by jim byl poskytnut přístup, jelikož povolení k vyhotovení písemnosti obsahující podstatu těchto informací jim bylo v praxi odmítnuto. Soud, kterému byla předložena žaloba proti rozhodnutí o pobytu, nemá v tomto ohledu žádnou pravomoc podle maďarské právní úpravy.
- 24 Za těchto podmínek se Szegedi Törvényszék (soud v Segedínu) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
 - „1) Musí být čl. 10 odst. 1 směrnice [2003/109] [...], ve spojení s článkem 47 [Listiny] – a případně s články 7 a 24 Listiny – vykládán v tom smyslu, že jednak vnitrostátní orgán, který z důvodů týkajících se národní bezpečnosti, veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti přijal rozhodnutí o odnětí povolení k pobytu dlouhodobě pobývajícího rezidenta dříve vydaného státnímu příslušníkovi třetí země, a jednak specializované státní orgány, které rozhodují o důvěrnosti informací, mají povinnost zajistit, aby bylo dotčenému státnímu příslušníkovi třetí země, stejně jako jeho právnímu zástupci, zaručeno za všech okolností právo na přístup alespoň k podstatě důvěrných nebo utajovaných údajů a informací, z nichž vychází rozhodnutí přijaté z výše uvedených důvodů, jakož i právo použít tyto informace či údaje v řízení týkajícím se tohoto rozhodnutí, pokud podle tvrzení příslušného orgánu by takové zpřístupnění údajů a informací ohrožovalo národní bezpečnost?

- 2) V případě kladné odpovědi, co přesně se rozumí pojmem ‚podstata‘ důvěrných důvodů, na nichž je toto rozhodnutí založeno, s ohledem na články 41 a 47 [Listiny]?
- 3) Musí být čl. 10 odst. 1 směrnice 2003/109 ve spojení s článkem 47 [Listiny] vykládán v tom smyslu, že vnitrostátní soud, který přezkoumává legalitu stanoviska specializovaného státního orgánu založeného na důvěrných nebo utajovaných informacích a meritorního rozhodnutí v oblasti cizineckého práva založeného na tomto stanovisku, musí mít pravomoc přezkoumat zákonnost (nezbytnost a proporcionalitu) utajení, a přijmout vlastní rozhodnutí, které by v případě, že je utajení neoprávněné, umožnilo dotyčné osobě a jejímu zástupci seznámit se s veškerými údaji, na nichž se zakládá stanovisko nebo rozhodnutí správních orgánů, a použít je, a v případě, že je utajení oprávněné, umožnilo dotyčné osobě se v rámci řízení v oblasti cizineckého práva, které se jí týká, seznámit alespoň s podstatou důvěrných údajů, a použít ji?
- 4) Musí být čl. 9 odst. 3 a čl. 10 odst. 1 směrnice 2003/109 ve spojení s články 7 [a] 24, čl. 51 odst. 1 a čl. 52 odst. 1 [Listiny] vykládány v tom smyslu, že brání takové právní úpravě členského státu, podle níž rozhodnutí cizinecké policie, kterým se odnímá dříve vydané povolení k pobytu dlouhodobě pobývajícího rezidenta, bylo vydáno na základě posouzení, které neobsahovalo odůvodnění a které
- a) je založeno výlučně na automatickém odkazu na stanovisko, jež je závazné a nelze se od něj odchýlit, bylo vydáno specializovanými státními orgány a konstatuje ohrožení nebo narušení národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti nebo veřejného pořádku, přičemž samo toto stanovisko neobsahovalo odůvodnění, a
- b) bylo provedeno bez důkladného přezkoumání existence důvodů národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti nebo veřejného pořádku v konkrétním případě a bez zohlednění jednotlivých okolností a požadavků nezbytnosti a přiměřenosti?“
- 25 Usnesením ze dne 8. srpna 2022, došlým Soudnímu dvoru téhož dne, předkládající soud žádost o rozhodnutí o předběžné otázce doplnil.
- 26 Předkládající soud upřesnil, že v této žádosti vycházel z předpokladu, že NW spadá do působnosti směrnice 2003/109. Avšak vzhledem k tomu, že mezi NW a jeho nezletilým dítětem existuje vztah závislosti, pokud by měl Soudní dvůr za to, že tento předpoklad je chybný, bylo by nezbytné určit, zda NW musí mít odvozené právo pobytu na základě článku 20 SFEU.
- 27 Z tohoto důvodu předkládající soud doplnil k otázkám již položeným Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:
- „a) Musí být článek 20 [SFEU] ve spojení s články 7 a 24 [Listiny] vykládán v tom smyslu, že brání praxi členského státu, podle níž je rozhodnutí o odnětí povolení k pobytu, které bylo dříve uděleno státnímu příslušníkovi třetí země, jenž je rodinným příslušníkem občanů Unie (nezletilého dítěte, manžela nebo manželky) pobývajícím v členském státě, jehož jsou státními příslušníky, přijato, aniž bylo předtím zkoumáno, zda má dotyčný rodinný příslušník, který je státním příslušníkem třetí země, odvozené právo pobytu na základě článku 20 SFEU?
- b) Musí být článek 20 SFEU ve spojení s články 7 [a] 24, čl. 51 odst. 1 a čl. 52 odst. 1 [Listiny] vykládán v tom smyslu, že pokud existuje odvozené právo pobytu na základě článku 20 SFEU, správní orgány a soudy členského státu musí unijní právo uplatňovat *ex lege*, když je přijímáno rozhodnutí cizinecké policie o odnětí karty k trvalému pobytu, jsou brány v úvahu výjimky

týkající se národní bezpečnosti, veřejného pořádku a veřejné bezpečnosti k odůvodnění tohoto rozhodnutí a je prováděn přezkum nezbytnosti a přiměřenosti za účelem odůvodnění omezení práva pobytu v případě, že je možné prokázat, že se taková výjimka uplatní?

- c) Pro případ, že by žalobce [v původním řízení] spadal do oblasti působnosti článku 20 SFEU, žádá předkládající soud Soudní dvůr, aby odpověděl rovněž na první až čtvrtou otázku [...] rovněž ve světle tohoto článku.“

Věc C-528/22

- 28 PQ, státní příslušník třetí země, legálně vstoupil na území Maďarska v červnu 2005 jako profesionální fotbalista a od té doby na území tohoto členského státu legálně pobývá. Od roku 2011 žije se svou družkou maďarské státní příslušnosti. Z tohoto svazku se v letech 2012 a 2021 narodily dvě děti maďarské státní příslušnosti.
- 29 PQ a jeho družka mají společně rodičovskou zodpovědnost ke svým dětem. PQ s dětmi trvale žije a po většinu času zajišťuje skutečnou péči o ně. Děti mají k PQ, který se o ně od jejich narození nepřetržitě stará, blízký citový vztah a vztah závislosti.
- 30 Ve stanovisku bez odůvodnění ze dne 9. září 2020 úřad pro ochranu ústavy uvedl, že pobyt PQ v Maďarsku ohrožuje zájmy tohoto členského státu v oblasti národní bezpečnosti. Tento specializovaný útvar označil údaje, z nichž vycházel při vydání tohoto stanoviska, za utajované informace. Uvedené stanovisko bylo dne 12. února 2021 potvrzeno ministrem vnitra jakožto specializovaným orgánem druhého stupně.
- 31 Rozhodnutím ze dne 27. října 2020 zamítl orgán cizinecké policie prvního stupně žádost o povolení k usazení v rámci státu podanou PQ.
- 32 Toto rozhodnutí bylo dne 25. března 2021 potvrzeno ředitelstvím cizinecké policie z důvodu, že ministr vnitra konstatoval, že pobyt PQ na maďarském území porušuje zájmy Maďarska v oblasti národní bezpečnosti. Ve svém rozhodnutí ředitelství cizinecké policie zdůraznilo, že podle maďarské právní úpravy se nemůže odchýlit od stanoviska vydaného ministrem vnitra, a musí tedy zamítnout žádost PQ bez ohledu na jeho osobní situaci.
- 33 PQ podal proti rozhodnutí ředitelství cizinecké policie ze dne 25. března 2021 žalobu k Szegedi Törvényszék (soud v Segedínu, Maďarsko), který je předkládajícím soudem.
- 34 Tento soud rozvíjí úvahy obdobné úvahám uvedeným v bodech 20 až 23 tohoto rozsudku.
- 35 Za těchto podmínek se Szegedi Törvényszék (soud v Segedínu) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) a) Musí být článek 20 [SFEU] ve spojení s články 7 a 24 [Listiny] vykládán v tom smyslu, že brání praxi členského státu spočívající v přijetí rozhodnutí o odnětí povolení k pobytu, které bylo dříve uděleno státnímu příslušníkovi třetí země, jenž je rodinným příslušníkem občanů Unie (nezletilých dětí, družky) pobývajícím v členském státě, jehož jsou státními příslušníky, nebo rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení práva pobytu

(v projednávané věci žádosti o povolení k usazení v rámci státu), aniž bylo nejprve zkoumáno, zda dotyčný rodinný příslušník, který je státním příslušníkem třetí země, má odvozené právo pobytu podle článku 20 SFEU?

- b) Musí být článek 20 SFEU ve spojení s články 7 [a] 24, čl. 51 odst. 1 a čl. 52 odst. 1 [Listiny] vykládán v tom smyslu, že pokud existuje odvozené právo pobytu na základě článku 20 SFEU, správní orgány a soudy členského státu musí unijní právo uplatňovat *ex lege*, když je přijímáno rozhodnutí cizinecké policie o žádosti o prodloužení povolení k pobytu (v projednávané věci žádosti o povolení k usazení v rámci státu), jsou brány v úvahu výjimky týkající se národní bezpečnosti, veřejného pořádku a veřejné bezpečnosti k odůvodnění tohoto rozhodnutí a je prováděn přezkum nezbytnosti a přiměřenosti za účelem odůvodnění omezení práva pobytu v případě, že je možné prokázat, že se taková výjimka uplatní?
- 2) Musí být článek 20 [SFEU] ve spojení s článkem 47 [Listiny] – a případně s články 7 a 24 Listiny – vykládán v tom smyslu, že jednak orgán členského státu, který z důvodů týkajících se národní bezpečnosti, veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti přijal rozhodnutí o odnětí dříve vydaného povolení k dlouhodobému pobytu nebo o žádosti o prodloužení práva pobytu, a jednak specializované státní orgány, které rozhodují o důvěrnosti informací, mají povinnost zajistit, aby bylo dotyčnému státnímu příslušníkovi třetí země, stejně jako jeho zástupci, zaručeno za všech okolností právo na přístup alespoň k podstatě důvěrných nebo utajovaných údajů a informací, z nichž vychází rozhodnutí založené na výše uvedených důvodech, jakož i právo použít tyto informace či údaje v řízení, v němž je vydáno rozhodnutí, pokud by podle tvrzení příslušného orgánu takové zpřístupnění údajů a informací ohrožovalo národní bezpečnost?
- 3) V případě kladné odpovědi, co přesně se rozumí pojmem ‚podstata‘ důvěrných důvodů, na nichž je toto rozhodnutí založeno, s ohledem na články 41 a 47 [Listiny]?
- 4) Musí být článek 20 SFEU s ohledem na článek 47 [Listiny] vykládán v tom smyslu, že vnitrostátní soud, který přezkoumává legalitu stanoviska specializovaného státního orgánu založeného na důvěrných nebo utajovaných informacích a meritorního rozhodnutí v oblasti cizineckého práva založeného na tomto stanovisku, musí mít pravomoc přezkoumat zákonnost (nezbytnost a přiměřenost) utajení, a přijmout vlastní rozhodnutí, které by v případě, že je utajení neoprávněné, umožnilo dotyčné osobě a jejímu zástupci seznámit se s veškerými údaji, na nichž se zakládá stanovisko nebo rozhodnutí správních orgánů, a použít je, a v případě, že je utajení oprávněné, umožnilo dotyčné osobě se v rámci řízení v oblasti cizineckého práva, které se jí týká, seznámit alespoň s podstatou důvěrných údajů, a použít je?
- 5) Musí být článek 20 SFEU ve spojení s články 7 [a] 24, čl. 51 odst. 1 a čl. 52 odst. 1 [Listiny] vykládány v tom smyslu, že brání takové právní úpravě členského státu, podle níž rozhodnutí cizinecké policie, o odnětí dříve vydaného povolení k pobytu dlouhodobě pobývajícího rezidenta nebo o žádosti o prodloužení práva pobytu, bylo vydáno na základě posouzení, které neobsahovalo odůvodnění a které
- a) je založeno výlučně na automatickém odkazu na stanovisko, jež je závazné a nelze se od něj odchýlit, bylo vydáno specializovanými státními orgány a konstatuje ohrožení nebo narušení národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti nebo veřejného pořádku, přičemž samo toto stanovisko neobsahovalo odůvodnění, a
- b) bylo provedeno bez důkladného přezkoumání existence důvodů národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti nebo veřejného pořádku v konkrétním případě a bez zohlednění jednotlivých okolností a požadavků nezbytnosti a přiměřenosti?“

36 Vzhledem ke vzájemné souvislosti věcmi C-420/22 a C-528/22 je třeba je spojit pro účely rozsudku.

K pravomoci Soudního dvora a přípustnosti žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce

- 37 Maďarská vláda tvrdí, aniž formálně zpochybňuje pravomoc Soudního dvora nebo přípustnost žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce, že směrnice 2003/109 není použitelná na spor v původním řízení ve věci C-420/22 a že článek 20 SFEU není použitelný na žádný ze sporů v původních řízeních, což by znamenalo, že se na tyto spory nepoužije ani Listina.
- 38 Pokud jde zaprvé o použitelnost směrnice 2003/109 na spor v původním řízení ve věci C-420/22, tato vláda tvrdí, že NW měl povolení k pobytu na základě vnitrostátní právní úpravy, jejímž předmětem není provedení této směrnice a která stanoví udělení takového povolení, aniž jsou splněny všechny podmínky stanovené v uvedené směrnici.
- 39 V tomto ohledu je třeba uvést, že předkládající soud v dotčeném předkládacím rozhodnutí sice vycházel z předpokladu, že se na tento spor použije tatáž směrnice. V usnesení ze dne 8. srpna 2022 zmíněném v bodě 25 tohoto rozsudku však předkládající soud měl za to, že tento předpoklad by mohl být nesprávný, a vyzval Soudní dvůr, aby v případě, že bude mít za to, že tomu tak skutečně je, odpověděl na položené otázky na základě článku 20 SFEU.
- 40 V tomto kontextu je třeba připomenout, že Soudní dvůr rozhodl, že systém zavedený směrnicí 2003/109 jasně znamená, že získání právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta přiznaného na základě této směrnice podléhá zvláštnímu postupu a povinnosti splnit podmínky stanovené v kapitole II uvedené směrnice (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. července 2014, Tahir, C-469/13, EU:C:2014:2094, bod 27 a citovaná judikatura).
- 41 Podle čl. 4 odst. 1 směrnice 2003/109 tak platí, že členské státy přiznávají právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta státním příslušníkům třetích zemí, kteří pobývali oprávněně a nepřetržitě na jejich území po dobu posledních pěti let. Nabytí tohoto právního postavení nicméně není automatické. Podle čl. 7 odst. 1 této směrnice totiž musí dotyčný státní příslušník třetí země podat žádost u příslušných orgánů členského státu, ve kterém pobývá, a k žádosti musí být přiloženy doklady, které prokazují, že splňuje podmínky podle článků 4 a 5 uvedené směrnice [rozsudek ze dne 20. ledna 2022, Landeshauptmann von Wien (Ztráta právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta), C-432/20, EU:C:2022:39, bod 24 a citovaná judikatura].
- 42 Podmínky týkající se odnětí právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta uvedené v člancích 9 a 10 směrnice 2003/109 jsou tudíž použitelné na rozhodnutí o odnětí povolení k trvalému pobytu pouze v rozsahu, v němž dotyčný státní příslušník třetí země získal toto postavení na základě této směrnice.
- 43 Pokud bylo státnímu příslušníkovi třetí země uděleno povolení k trvalému pobytu nebo povolení k pobytu s neomezenou dobou platnosti za výhodnějších podmínek, než jsou podmínky stanovené v uvedené směrnici, jak to umožňuje článek 13 této směrnice, odnětí tohoto povolení k pobytu se tudíž neřídí ustanoveními téže směrnice.

- 44 V projednávané věci z odpovědi předkládajícího soudu na žádost Soudního dvora o vysvětlení vyplývá, že povolení k trvalému pobytu, kterého se týká spor v původním řízení ve věci C-420/22, bylo uděleno NW nikoli na základě maďarské právní úpravy provádějící směrnici 2003/109, nýbrž na základě jiné maďarské právní úpravy, a dále že NW nepožádal o vydání povolení k pobytu na základě prvně uvedené právní úpravy.
- 45 Je tudíž třeba mít za to, že odnětí povolení k pobytu, které je předmětem sporu v původním řízení ve věci C-420/22, nespadá do působnosti směrnice 2003/109.
- 46 Toto zjištění je ostatně potvrzeno tvrzením NW na jednání, že dne 22. června 2023 podal žádost o povolení k pobytu na základě této směrnice, o které příslušný orgán dosud nerozhodl.
- 47 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce ve věci C-420/22 je tudíž v rozsahu, v němž se týká směrnice 2003/109, nepřipustná.
- 48 Pokud jde zadruhé o použitelnost článku 20 SFEU na spory v původních řízeních, maďarská vláda nejprve tvrdí, že ve věci C-420/22 předkládající soud překročil svou pravomoc, když i bez návrhu uplatnil argumentaci vycházející z porušení tohoto článku. Dále tvrdí, že ve věci C-528/22 neexistuje vztah závislosti mezi PQ a maďarskými rodinnými příslušníky, zatímco použitelnost uvedeného článku je podmíněna existencí takového vztahu. Konečně v obou věcech tato vláda tvrdí, že použití článku 20 SFEU by mělo být vyloučeno, jelikož se jedná o rozhodnutí, která neukládají povinnost opustit maďarské území, a dále proto, že se NW ani PQ tohoto článku nedovolávaly u příslušných maďarských orgánů.
- 49 V tomto ohledu je třeba nejprve uvést, že jelikož Soudnímu dvoru nepřísluší ověřovat, zda předkládací rozhodnutí bylo přijato v souladu s vnitrostátními pravidly upravujícími organizaci soudů a soudní řízení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. prosince 2018, Wightman a další, C-621/18, EU:C:2018:999, bod 30, jakož i citovaná judikatura), okolnost, že předkládající soud překročil pravomoci, které mu přiznává maďarská právní úprava, když i bez návrhu uplatnil argumentaci vycházející z porušení článku 20 SFEU, i kdyby byla prokázána, nemůže prokázat nepřipustnost žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce ve věci C-420/22 v rozsahu, v němž se týká výkladu tohoto článku.
- 50 Dále tvrzení, že mezi PQ a maďarskými rodinnými příslušníky neexistuje vztah závislosti, je v přímém rozporu se zjištěními předkládajícího soudu, od nichž se Soudní dvůr nemůže odchýlit.
- 51 V rámci řízení upraveného v článku 267 SFEU, které je založeno na jasném rozdělení funkcí mezi vnitrostátními soudy a Soudním dvorem, je totiž pouze vnitrostátní soud příslušný ke zjištění a posouzení skutkových okolností sporu v původním řízení (rozsudek ze dne 31. ledna 2023, Puig Gordi a další, C-158/21, EU:C:2023:57, bod 61, jakož i citovaná judikatura).
- 52 Konečně další argumenty maďarské vlády jsou neoddělitelně spjaty s odpověďmi, které je třeba poskytnout na dodatečnou otázku ve věci C-420/22 a na první otázku ve věci C-528/22.
- 53 Je třeba přitom připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora je v rámci spolupráce mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy zavedené v článku 267 SFEU pouze na vnitrostátním soudu, který rozhoduje spor a musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, aby posoudil s ohledem na konkrétní okolnosti věci jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání jeho rozsudku, tak relevanci otázek, které Soudnímu dvoru klade.

Týkají-li se tedy položené otázky výkladu unijního práva, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout (rozsudek ze dne 24. července 2023, Lin, C-107/23 PPU, EU:C:2023:606, bod 61 a citovaná judikatura).

- 54 Z toho plyne, že se k otázkám týkajícím se unijního práva váže domněnka relevance. Odmítnutí rozhodnout o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem ze strany Soudního dvora je možné pouze tehdy, je-li zjevné, že žádaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo také jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (rozsudek ze dne 24. července 2023, Lin, C-107/23 PPU, EU:C:2023:606, bod 62 a citovaná judikatura).
- 55 S ohledem na tuto relevantní domněnku, je třeba mít za to, že pokud – jako v tomto případě – není zjevné, že výklad ustanovení unijního práva nebo posouzení jeho platnosti nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, námitka vycházející z nepoužitelnosti tohoto ustanovení na věc v původním řízení se nedotýká přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, nýbrž meritorní stránky položené otázky (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. prosince 2023, BMW Bank a další, C-38/21, C-47/21 a C-232/21, EU:C:2023:1014, bod 114, jakož i citovaná judikatura).
- 56 S ohledem na výše uvedené úvahy má Soudní dvůr pravomoc odpovědět na žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce a tyto žádosti jsou přípustné v rozsahu, v němž se týkají článku 20 SFEU.

K předběžným otázkám

K první části dodatečné otázky ve věci C-420/22 a k první části první otázky ve věci C-528/22

- 57 Podstatou první části dodatečné otázky předkládajícího soudu ve věci C-420/22 a první části první otázky ve věci C-528/22, které je třeba zkoumat společně, je, zda článek 20 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby orgány členského státu odňaly nebo odmítly vydat povolení k pobytu státnímu příslušníkovi třetí země, který je rodinným příslušníkem občanů Unie, státních příslušníků tohoto členského státu, kteří nikdy nevyužili práva volného pohybu, aniž tyto orgány předtím ověřily, zda mezi tímto státním příslušníkem třetí země a těmito občany Unie existuje vztah závislosti, který by uvedené občany Unie ve skutečnosti nutil opustit území Evropské unie jako celek za účelem doprovodu tohoto rodinného příslušníka.
- 58 Z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že článek 20 SFEU brání vnitrostátním opatřením, jejichž účinkem jsou občané Unie připraveni o možnost skutečně využívat práv plynoucích z jejich statusu občana Unie [rozsudek ze dne 27. dubna 2023, M. D. (Zákaz vstupu do Maďarska), C-528/21, EU:C:2023:341, bod 57 a citovaná judikatura].
- 59 Naproti tomu ustanovení Smlouvy o FEU týkající se občanství Unie nepřiznávají státním příslušníkům třetích zemí žádné samostatné právo. Případná práva přiznaná takovým státním příslušníkům totiž nejsou vlastními právy příslušejícími těmto státním příslušníkům, nýbrž právy odvozenými od práv, jichž požívá občan Unie. Účel a odůvodnění těchto odvozených práv se zakládá na zjištění, že odmítnout jejich uznání by mohlo narušit zejména svobodu pohybu občana Unie na území Unie [rozsudek ze dne 7. září 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Povaha práva pobytu na základě článku 20 SFEU), C-624/20, EU:C:2022:639, bod 51 a citovaná judikatura].

- 60 V tomto ohledu Soudní dvůr rozhodl, že existují velmi specifické situace, v nichž navzdory tomu, že se neuplatní unijní odvozené právo týkající se práva pobytu státních příslušníků třetích zemí a dotyčný občan Unie nevyužil svobody pohybu, musí být nicméně státnímu příslušníkovi třetí země, který je rodinným příslušníkem tohoto občana Unie, přiznáno právo pobytu, neboť jinak by byl popřen užitečný účinek občanství Unie, kdyby v důsledku odepření takového práva byl tento občan Unie ve skutečnosti nucen opustit území Unie jako celek, a byl tak zbaven možnosti skutečně využívat podstaty práv plynoucích z tohoto statusu [rozsudky ze dne 27. dubna 2023, M. D. (Zákaz vstupu do Maďarska), C-528/21, EU:C:2023:341, bod 58, a ze dne 22. června 2023, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Thajská matka nezletilého nizozemského dítěte), C-459/20, EU:C:2023:499, bod 24, jakož i citovaná judikatura].
- 61 Odmítnutí přiznat státnímu příslušníkovi třetí země právo pobytu však může zpochybnit užitečný účinek občanství Unie, pouze pokud mezi tímto státním příslušníkem třetí země a dotyčným občanem Unie, který je jeho rodinným příslušníkem, existuje takový vztah závislosti, že by posledně uvedený byl nucen doprovázet dotčeného příslušníka třetí země a opustit území Unie jako celek [rozsudky ze dne 27. dubna 2023, M. D. (Zákaz vstupu do Maďarska), C-528/21, EU:C:2023:341, bod 59, a ze dne 22. června 2023, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Thajská matka nezletilého nizozemského dítěte), C-459/20, EU:C:2023:499, bod 26, jakož i citovaná judikatura].
- 62 Právo pobytu přiznané na základě článku 20 SFEU státnímu příslušníkovi třetí země coby rodinnému příslušníkovi občana Unie je tak odůvodněno tím, že takový pobyt je nezbytný k tomu, aby tento občan Unie mohl účinným způsobem využívat podstaty práv plynoucích z tohoto statusu, dokud mezi ním a uvedeným státním příslušníkem přetrvává vztah závislosti [rozsudek ze dne 22. června 2023, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Thajská matka nezletilého nizozemského dítěte), C-459/20, EU:C:2023:499, bod 33, jakož i citovaná judikatura].
- 63 Jak vyplývá z judikatury Soudního dvora, přiznání práva pobytu na základě článku 20 SFEU je třeba posuzovat s ohledem na to, jak intenzivní je vztah závislosti mezi dotyčným státním příslušníkem třetí země a občanem Unie, který je jeho rodinným příslušníkem, přičemž při takovém posouzení je nutné zohlednit všechny okolnosti dané věci [rozsudek ze dne 7. září 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Povaha práva pobytu podle článku 20 SFEU), C-624/20, EU:C:2022:639, bod 38 a citovaná judikatura].
- 64 V tomto kontextu je třeba zaprvé zdůraznit, že z výše uvedeného vyplývá, že ve velmi zvláštních situacích uvedených v bodě 60 tohoto rozsudku nebrání článek 20 SFEU pouze vyhoštění státního příslušníka třetí země, nýbrž vyžaduje, aby mu bylo přiznáno právo pobytu.
- 65 Z toho vyplývá, že tohoto článku se lze dovolávat nejen proti rozhodnutím, kterými se státnímu příslušníkovi třetí země ukládá povinnost opustit území dotčeného členského státu, ale rovněž proti rozhodnutím, kterými se státnímu příslušníkovi třetí země odnímá povolení k pobytu nebo se odmítá jeho vydání [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 13. září 2016, Rendón Marín, C-165/14, EU:C:2016:675, bod 78; ze dne 10. května 2017, Chavez-Vilchez a další, C-133/15, EU:C:2017:354, bod 65, jakož i ze dne 22. června 2023, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Thajská matka nezletilého nizozemského dítěte), C-459/20, EU:C:2023:499, bod 22].
- 66 Avšak vzhledem k tomu, že se státní příslušník třetí země může domáhat přiznání odvozeného práva pobytu na základě článku 20 SFEU pouze tehdy, když by v případě neexistence takového práva pobytu jak tento státní příslušník, tak občan Unie, který je jeho rodinným příslušníkem, byli nuceni opustit území Unie z důvodu vztahu závislosti, který mezi nimi existuje, přiznání

tohoto práva pobytu má být zamýšleno pouze tehdy, když státní příslušník třetí země, který je rodinným příslušníkem občana Unie, nespĺňuje podmínky uložené k tomu, aby na základě jiných ustanovení, a zejména použitelných ustanovení vnitrostátní právní úpravy, získal právo pobytu v členském státě, jehož je tento občan Unie státním příslušníkem [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. května 2022, Subdelegación del Gobierno en Toledo (Pobyt rodinného příslušníka – Nedostatečné prostředky), C-451/19 a C-532/19, EU:C:2022:354, bod 47, jakož i citovaná judikatura].

- 67 I když tudíž okolnost, že se věc týká rozhodnutí, jehož přímým důsledkem není uložit dotyčnému státnímu příslušníkovi třetí země povinnost opustit území dotčeného členského státu, nepostačuje k vyloučení použití článku 20 SFEU, nelze se tohoto článku platně dovolávat, pokud lze tomuto státnímu příslušníkovi třetí země přiznat právo pobytu na základě jiného ustanovení použitelného v tomto členském státě.
- 68 Zadruhé, pokud jde o šetření, které mají příslušné vnitrostátní orgány provést před přijetím takových rozhodnutí, jako jsou rozhodnutí, o která se jedná ve věci v původním řízení, ačkoli je jistě věcí členských států, aby stanovily podrobná pravidla pro provádění odvozeného práva pobytu, které musí být ve zcela specifických situacích uvedených v bodě 60 tohoto rozsudku přiznáno státnímu příslušníkovi třetí země na základě článku 20 SFEU, nic to však nemění na tom, že tato procesní pravidla nesmí ohrozit užitečný účinek tohoto článku [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. února 2020, Subdelegación del Gobierno en Ciudad Real (Manžel či manželka občana Unie), C-836/18, EU:C:2020:119, bod 51 a citovaná judikatura].
- 69 Soudní dvůr měl v tomto ohledu za to, že vnitrostátní orgány nemají povinnost systematicky a z vlastní iniciativy zkoumat existenci vztahu závislosti ve smyslu článku 20 SFEU, neboť dotyčná osoba musí předložit důkazy umožňující posoudit, zda jsou splněny podmínky uplatnění článku 20 SFEU [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. února 2020, Subdelegación del Gobierno en Ciudad Real (Manžel či manželka občana Unie), C-836/18, EU:C:2020:119, bod 52 a citovaná judikatura].
- 70 Za účelem zajištění užitečného účinku článku 20 SFEU však přísluší vnitrostátním orgánům, které mají rozhodnout o právu pobytu státního příslušníka třetí země, jenž je rodinným příslušníkem občana Unie, aby posoudily, zejména na základě skutečností, které mu dotyčný státní příslušník třetí země a dotyčný občan Unie musí mít možnost svobodně předložit, a provedením nezbytných rešerší, je-li to třeba, zda mezi těmito dvěma osobami existuje takový vztah závislosti, jaký je popsán v bodě 60 tohoto rozsudku [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 27. února 2020, Subdelegación del Gobierno en Ciudad Real (Manžel či manželka občana Unie), C-836/18, EU:C:2020:119, bod 53, a ze dne 27. dubna 2023, M. D. (Zákaz vstupu do Maďarska), C-528/21, EU:C:2023:341, bod 65].
- 71 Je tudíž třeba konstatovat, jak uvedl generální advokát v bodě 77 svého stanoviska, že pokud vnitrostátní orgány zamýšlejí podle použitelné vnitrostátní právní úpravy odnětí nebo odmítnutí vydání povolení k pobytu státnímu příslušníkovi třetí země, jehož rodinné vztahy s občanem Unie znají, musí se ujistit, případně na základě shromáždění nezbytných informací za tímto účelem, že rozhodnutí, které přijmou, nemá za následek, že tento občan Unie je ve skutečnosti nucen opustit území Unie jako celek.
- 72 Za tímto účelem musí tyto orgány zejména ověřit, zda mezi dotyčnými osobami existuje případně takový vztah závislosti, jako je vztah popsáný v bodě 60 tohoto rozsudku.

- 73 S ohledem na zásadu připomenutou v bodě 70 tohoto rozsudku platí, že pokud mají uvedené orgány k dispozici informace o existenci rodinných vztahů mezi dotyčným státním příslušníkem třetí země a občanem Unie, nemůže okolnost, že tento státní příslušník třetí země nepodal žádost o povolení k pobytu výslovně založenou na článku 20 SFEU a že se tohoto článku před tímto orgány konkrétně nedovolával, zprostit tyto orgány povinnosti provést takové ověření.
- 74 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na první část dodatečné otázky ve věci C-420/22 a na první část první otázky ve věci C-528/22 odpovědět tak, že článek 20 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby orgány členského státu odňaly nebo odmítly vydat povolení k pobytu státnímu příslušníkovi třetí země, který je rodinným příslušníkem občanů Unie, státních příslušníků tohoto členského státu, kteří nikdy nevyužili práva volného pohybu, aniž tyto orgány předtím zkoumaly, zda mezi tímto státním příslušníkem třetí země a těmito občany Unie existuje vztah závislosti, který by uvedené občany Unie ve skutečnosti nutil opustit území Unie jako celek za účelem doprovodu tohoto rodinného příslušníka, pokud uvedenému státnímu příslušníkovi třetí země nelze přiznat právo pobytu na základě jiného ustanovení použitelného v uvedeném členském státě a tyto orgány mají informace o existenci rodinných vztahů mezi tímto státním příslušníkem třetí země a tímto občany Unie.

Ke druhé části dodatečné otázky a ke čtvrté otázce ve věci C-420/22 a ke druhé části první otázky a k páté otázce ve věci C-528/22

- 75 Podstatou druhé části dodatečné otázky a čtvrté otázky předkládajícího soudu ve věci C-420/22, jakož i druhé části první otázky a páté otázky předkládajícího soudu ve věci C-528/22, které je třeba zkoumat společně, je, zda článek 20 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která ukládá vnitrostátním orgánům z důvodu národní bezpečnosti povinnost odejmout nebo odmítnout vydat povolení k pobytu státnímu příslušníkovi třetí země, který může požívat odvozeného práva pobytu na základě tohoto článku, pouze na základě závazného stanoviska, které neobsahuje odůvodnění, přijatého orgánem pověřeným specializovanými funkcemi souvisejícími s národní bezpečností, bez důkladného posouzení všech jednotlivých okolností a přiměřenosti tohoto rozhodnutí o odnětí nebo odmítnutí.
- 76 Zprvce z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že členské státy se mohou za určitých podmínek odchýlit od odvozeného práva pobytu vyplývajícího z článku 20 SFEU pro rodinného příslušníka občana Unie uvedeného v bodě 60 tohoto rozsudku, aby bylo zajištěno udržení veřejného pořádku nebo ochrana veřejné bezpečnosti. Může tomu tak být v případě, že tento státní příslušník třetí země představuje skutečnou, aktuální a dostatečně vážnou hrozbu pro veřejný pořádek nebo veřejnou či národní bezpečnost [rozsudek ze dne 27. dubna 2023, M. D. (Zákaz vstupu do Maďarska), C-528/21, EU:C:2023:341, bod 67 a citovaná judikatura].
- 77 Odepření práva pobytu založené na tomto důvodu však může vyplývat jen z konkrétního posouzení všech okolností relevantních pro daný případ, z hlediska zásady proporcionality, základních práv, jejichž dodržování zajišťuje Soudní dvůr, a případně nejvlastnějšího zájmu dítěte dotyčného státního příslušníka třetí země [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. května 2022, Subdelegación del Gobierno en Toledo (Pobyt rodinného příslušníka – Nedostatečné prostředky), C-451/19 a C-532/19, EU:C:2022:354, bod 53, jakož i citovaná judikatura].

- 78 Unijní právo sice neurčuje, který orgán musí provést toto posouzení, jež je nedílnou součástí přezkumu, který musí být proveden na základě článku 20 SFEU, nic to však nemění na tom, že rozhodnutí o odnětí nebo zamítnutí vydání povolení k pobytu státnímu příslušníkovi třetí země, který může požívat odvozeného práva pobytu na základě tohoto článku, může být přijato pouze na základě takového posouzení.
- 79 Zadržé vzhledem k tomu, že unijní právo neobsahuje pravidlo, které by přesně definovalo konkrétní podmínky přezkumu, který musí být proveden na základě článku 20 SFEU, patří tyto podmínky do vnitrostátního právního řádu každého členského státu na základě zásady procesní autonomie členských států, avšak za podmínky, že nesmí být méně příznivé než ty, kterými se řídí obdobné situace vnitrostátní povahy (zásada rovnocennosti), a nesmí v praxi znemožňovat nebo nadměrně ztěžovat výkon práv přiznaných unijním právem (zásada efektivit) (obdobně viz rozsudek ze dne 22. září 2022, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a další, C-159/21, EU:C:2022:708, bod 43, jakož i citovaná judikatura).
- 80 V tomto ohledu je třeba rovněž připomenout, že členské státy jsou při uplatňování unijního práva povinny zajistit dodržování jak požadavků vyplývajících z obecné zásady řádné správy tak práva na účinnou právní ochranu zakotveného v čl. 47 prvním pododstavci Listiny (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. září 2022, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a další, C-159/21, EU:C:2022:708, body 35 a 44, jakož i citovaná judikatura).
- 81 Z ustálené judikatury Soudního dvora přitom vyplývá, že účinnost soudního přezkumu zaručeného čl. 47 prvním pododstavcem Listiny vyžaduje, aby měl dotyčný možnost seznámit se s důvody přijatého rozhodnutí, které se ho týká, buď přečtením samotného rozhodnutí, nebo na základě sdělení těchto důvodů na jeho žádost – aniž je dotčena pravomoc příslušného soudu požadovat jejich sdělení od dotčeného orgánu – aby mu bylo umožněno hájit jeho práva za co nejvýhodnějších podmínek a rozhodnout se s plnou znalostí věci, zda je účelné obrátit se na příslušný soud, jakož i k tomu, aby byl tento soud plně schopen provést přezkum legality dotčeného vnitrostátního aktu (rozsudek ze dne 24. listopadu 2020, Minister van Buitenlandse Zaken, C-225/19 a C-226/19, EU:C:2020:951, bod 43, jakož i citovaná judikatura).
- 82 Z výše uvedených úvah, zejména z těch, které se týkají požadavku zohlednění všech relevantních okolností pro účely použití článku 20 SFEU, jakož i povinnosti uvést odůvodnění rozhodnutí týkajících se tohoto použití, vyplývá, že vnitrostátní orgán příslušný v oblasti povolování pobytu se nemůže právoplatně omezit na výkon rozhodnutí, které neobsahuje odůvodnění, přijatého jiným vnitrostátním orgánem, který tento požadavek nesplnil, a přijmout pouze na tomto základě rozhodnutí odejmout nebo odmítnout vydat z důvodu národní bezpečnosti povolení k pobytu státnímu příslušníkovi třetí země, který může požívat odvozeného práva pobytu na základě tohoto článku (obdobně viz rozsudek ze dne 22. září 2022, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a další, C-159/21, EU:C:2022:708, bod 79).
- 83 Toto zjištění nijak nevylučuje, aby část informací použitých příslušným orgánem k provedení posouzení uvedeného v bodě 77 tohoto rozsudku mohla být poskytnuta orgány pověřenými specializovanými funkcemi souvisejícími s národní bezpečností, z vlastního podnětu nebo na žádost tohoto orgánu (obdobně viz rozsudek ze dne 22. září 2022, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a další, C-159/21, EU:C:2022:708, bod 82).

- 84 Uvedené zjištění rovněž nezakazuje členskému státu, aby svěřil orgánu pověřenému specializovanými funkcemi souvisejícími s národní bezpečností pravomoc vydávat stanovisko ukládající závazným způsobem odnětí nebo odmítnutí vydání takového povolení k pobytu, pokud tento orgán splní povinnost uvést odůvodnění a může takové stanovisko přijmout až po řádném zohlednění všech relevantních okolností uvedených v bodě 77 tohoto rozsudku.
- 85 Na druhou část dodatečné otázky a na čtvrtou otázku ve věci C-420/22, jakož i na druhou část první otázky a na pátou otázku ve věci C-528/22 je třeba tudíž odpovědět, že článek 20 SFEU ve spojení s článkem 47 Listiny musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která z důvodu národní bezpečnosti ukládá vnitrostátním orgánům povinnost odejmout nebo odmítnout vydat povolení k pobytu státnímu příslušníkovi třetí země, který může požívat odvozeného práva pobytu na základě tohoto článku, pouze na základě závazného stanoviska, které neobsahuje odůvodnění, přijatého orgánem pověřeným specializovanými funkcemi souvisejícími s národní bezpečností, bez důkladného posouzení všech jednotlivých okolností a přiměřenosti tohoto rozhodnutí o odnětí nebo odepření.

K první a druhé otázce ve věci C-420/22 a ke druhé a třetí otázce ve věci C-528/22

- 86 Podstatou první a druhé otázky předkládajícího soudu ve věci C-420/22, jakož i druhé a třetí otázky předkládajícího soudu ve věci C-528/22, které je třeba zkoumat společně, je, zda obecná zásada řádné správy a článek 47 Listiny ve spojení s článkem 20 SFEU musí být vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že pokud rozhodnutí o odnětí nebo zamítnutí vydat povolení k pobytu přijaté ve vztahu ke státnímu příslušníkovi třetí země, který může mít odvozené právo pobytu na základě tohoto článku 20, vychází z informací, jejichž zpřístupnění by ohrozilo národní bezpečnost dotčeného členského státu, mohou mít tento státní příslušník třetí země nebo jeho zástupce přístup k těmto informacím až poté, co za tímto účelem obdrží povolení, není jim sdělena ani podstata důvodů, na nichž jsou taková rozhodnutí založena, a v žádném případě nemohou pro účely správního nebo soudního řízení použít informace, ke kterým by měli přístup.
- 87 Úvodem je třeba konstatovat, že jelikož unijní právo neobsahuje zvláštní pravidlo vymezující podmínky přístupu ke spisu vztahujícímu se k řízení týkajícímu se práva pobytu na základě článku 20 SFEU, konkrétní podmínky řízení zavedené za tímto účelem spadají do právního řádu každého členského státu v mezích vyplývajících ze zásad a práva připomenutých v bodech 79 a 80 tohoto rozsudku.
- 88 Z toho konkrétně vyplývá, že dodržování práva dotčené osoby na obhajobu musí být zaručeno jak v průběhu správního řízení, tak v případném soudním řízení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. září 2022, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a další, C-159/21, EU:C:2022:708, bod 44, jakož i citovaná judikatura).
- 89 V tomto ohledu, pokud jde zaprvé o správní řízení, z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že dodržování práva na obhajobu předpokládá, že adresátovi rozhodnutí, které se citelně dotýká jeho zájmů, musí správní orgány členských států při přijímání opatření spadajících do působnosti unijního práva umožnit užitečně vyjádřit své stanovisko ke skutečnostem, na kterých správní orgán zamýšlí založit své rozhodnutí (rozsudek ze dne 22. září 2022, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a další, C-159/21, EU:C:2022:708, bod 45, jakož i citovaná judikatura).

- 90 Cílem tohoto požadavku je zejména v rámci řízení týkajícího se použití článku 20 SFEU umožnit příslušnému orgánu splnit povinnost tohoto orgánu připomenutou v bodě 85 tohoto rozsudku tím, že provede individuální posouzení všech relevantních okolností při plné znalosti věci, což vyžaduje, aby adresát rozhodnutí mohl napravit chybu nebo uvést takové skutečnosti týkající se jeho osobní situace, které svědčí pro to, že rozhodnutí bylo či nebylo přijato nebo má takový či onaký obsah (obdobně viz rozsudek ze dne 22. září 2022, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a další, C-159/21, EU:C:2022:708, bod 46, jakož i citovaná judikatura).
- 91 Vzhledem k tomu, že uvedený požadavek nutně předpokládá, že tomuto adresátovi bude nabídnuta, v případě potřeby prostřednictvím poradce, konkrétní možnost seznámit se se skutečnostmi, na kterých správní orgán zamýšlí založit své rozhodnutí, má dodržování práva na obhajobu za logický následek právo na přístup ke všem podkladům ve spise v průběhu správního řízení (obdobně viz rozsudek ze dne 22. září 2022, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a další, C-159/21, EU:C:2022:708, bod 47, jakož i citovaná judikatura).
- 92 Pokud jde zadruhé o soudní řízení, dodržení práva na obhajobu, znamená, že žalobce může mít přístup nejen k důvodům rozhodnutí, které vůči němu bylo přijato, ale rovněž ke všem skutečnostem ve spisu, ze kterých správní orgán vycházel, aby mohl k těmto skutečnostem účinně zaujmout stanovisko (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. září 2022, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a další, C-159/21, EU:C:2022:708, bod 48, jakož i citovaná judikatura).
- 93 Kromě toho zásada kontradiktornosti, která je součástí práva na obhajobu zakotveného v článku 47 Listiny, s sebou nese, že účastníci řízení musí mít právo seznámit se se všemi písemnostmi nebo vyjádřeními předloženými soudu, aby mohli ovlivnit jeho rozhodnutí a aby se k nim mohli vyjádřit, což předpokládá, že osoba, které se týká rozhodnutí o pobytu spadající do působnosti unijního práva, musí mít možnost seznámit se se skutečnostmi obsaženými ve spise, které má k dispozici soud, jenž má rozhodovat o opravném prostředku proti tomuto rozhodnutí (obdobně viz rozsudek ze dne 22. září 2022, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a další, C-159/21, EU:C:2022:708, bod 49, jakož i citovaná judikatura).
- 94 Za těchto podmínek je třeba připomenout, že právo na obhajobu není absolutní a právo na přístup ke spisu, které je důsledkem tohoto práva, může být omezeno na základě vyvažování obecné zásady řádné správy a práva na účinnou právní ochranu dotčené osoby, na jedné straně, a zájmů uplatněných k odůvodnění, že se této osobě nezpřístupní podklad ve spise, zejména pokud se tyto zájmy týkají národní bezpečnosti, na straně druhé (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. září 2022, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a další, C-159/21, EU:C:2022:708, bod 50, jakož i citovaná judikatura).
- 95 Toto vyvažování však nemůže s ohledem na nezbytné dodržení článku 47 Listiny vést k tomu, že zbaví právo dotčené osoby na obhajobu veškeré účinnosti a její právo na opravný prostředek vyplývající z tohoto článku 47, obsahu, zejména tím, že této osobě či případně jejímu zástupci nebude sdělena alespoň podstata důvodů, na nichž je založeno rozhodnutí, které vůči ní bylo přijato (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. září 2022, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a další, C-159/21, EU:C:2022:708, bod 51, jakož i citovaná judikatura).
- 96 Uvedené vyvažování může naproti tomu vést k tomu, že určité skutečnosti obsažené ve spise nebudou dotčené osobě sděleny, pokud by zpřístupnění těchto informací mohlo přímo a konkrétně ohrozit národní bezpečnost dotčeného členského státu, jelikož může mimo jiné ohrozit život, zdraví nebo svobodu osob či odhalit konkrétní metody vyšetřování vnitrostátních

orgánů pověřených funkcemi souvisejícími s národní bezpečností, a vážně tak narušit budoucí plnění úkolů těchto orgánů, případně jim v tom zabránit (rozsudek ze dne 22. září 2022, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a další, C-159/21, EU:C:2022:708, bod 52, jakož i citovaná judikatura).

- 97 I když tedy členské státy mohou, zejména vyžaduje-li to národní bezpečnost, neposkytnout dotyčné osobě přímý přístup k celému jejímu spisu v řízení týkajícím se článku 20 SFEU, nemohou bez porušení zásady efektivity, zásady řádné správy a práva na účinný opravný prostředek postavit tuto osobu do situace, v níž by se ani ona, ani její zástupce nemohli – v případě nutnosti v rámci zvláštního řízení, jehož cílem je ochrana národní bezpečnosti – účelně seznámit s podstatou rozhodujících skutečností obsažených v tomto spise (obdobně viz rozsudek ze dne 22. září 2022, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a další, C-159/21, EU:C:2022:708, bod 53).
- 98 V této souvislosti je třeba konstatovat, že v případě, že zpřístupnění informací uvedených ve spise bylo omezeno z důvodu národní bezpečnosti, není dodržení práva dotyčné osoby na obhajobu dostatečně zajištěno možností této osoby získat za určitých podmínek povolení přístupu k těmto informacím, doprovázené úplným zákazem využít takto získané informace pro účely správního řízení nebo případného soudního řízení (obdobně viz rozsudek ze dne 22. září 2022, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a další, C-159/21, EU:C:2022:708, bod 54).
- 99 Dále vzhledem k tomu, že z předkládacích rozhodnutí vyplývá, že právní úprava, o kterou se jedná ve věci v původním řízení, vychází z úvahy, že právo dotyčné osoby na obhajobu je dostatečně zaručeno možností příslušného soudu mít přístup ke spisu, je třeba zdůraznit, že taková možnost nemůže nahradit přístup dotyčné osoby nebo jejího zástupce k informacím obsaženým v tomto spise (obdobně viz rozsudek ze dne 22. září 2022, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a další, C-159/21, EU:C:2022:708, bod 57).
- 100 Dodržování práva na obhajobu v soudním řízení totiž znamená, že dotyčná osoba, případně prostřednictvím poradce, může uplatnit své zájmy vyjádřením svého stanoviska k těmto informacím (obdobně viz rozsudek ze dne 22. září 2022, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a další, C-159/21, EU:C:2022:708, bod 58).
- 101 Vzhledem k výše uvedenému je třeba na první a druhou otázku ve věci C-420/22, jakož i na druhou a třetí otázku ve věci C-528/22 odpovědět, že obecná zásada řádné správy a článek 47 Listiny ve spojení s článkem 20 SFEU musí být vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že pokud rozhodnutí o odnětí nebo odepření vydat povolení k pobytu přijaté ve vztahu ke státnímu příslušníkovi třetí země, který může mít odvozené právo pobytu na základě tohoto článku 20, vychází z informací, jejichž zpřístupnění by ohrozilo národní bezpečnost dotčeného členského státu, mohou mít tento státní příslušník třetí země nebo jeho zástupce přístup k těmto informacím až poté, co za tímto účelem obdrží povolení, není jim ani sdělena podstata důvodů, na nichž jsou taková rozhodnutí založena, a v žádném případě nemohou pro účely správního nebo soudního řízení použít informace, ke kterým by měli přístup.

K třetí otázce ve věci C-420/22 a ke čtvrté otázce ve věci C-528/22

- 102 Podstatou třetí otázky předkládajícího soudu ve věci C-420/22 a čtvrté otázky předkládajícího soudu ve věci C-528/22, které je třeba zkoumat společně, je, zda článek 47 Listiny ve spojení s článkem 20 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že vyžaduje, aby měl soud, kterému přísluší přezkum legality rozhodnutí týkajícího se pobytu podle tohoto článku 20 a vycházejícího

z utajovaných informací, pravomoc ověřit oprávněnost utajení těchto informací, jakož i dotyčné osobě povolit přístup ke všem uvedeným informacím, pokud má za to, že toto utajení je neoprávněné, nebo k podstatě těchto informací, pokud má za to, že uvedené utajení je oprávněné.

- 103 Je nutno konstatovat, že pravidla týkající se utajení a odtajnění informací podle vnitrostátních právních úprav nejsou předmětem pravidel harmonizovaných unijním aktem.
- 104 Unijní právo rovněž neobsahuje ustanovení, která by přesně vymezovala pravomoci, jež musí mít vnitrostátní soud příslušný k přezkumu žaloby podané proti rozhodnutí o právu na pobyt na základě článku 20 SFEU.
- 105 Nic to však nemění na tom, jak vyplývá z bodů 79 a 80 tohoto rozsudku, že tyto pravomoci musí být vymezeny vnitrostátní právní úpravou zejména v souladu s článkem 47 Listiny.
- 106 Soudní dvůr přitom rozhodl, že soudní rozhodnutí vycházející ze skutkových okolností a dokumentů, s nimiž se účastníci řízení nebo kterýkoli z nich nemohli seznámit, a tedy se k nim nemohli vyjádřit, by bylo neslučitelné se základním právem na účinnou právní ochranu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. června 2013, ZZ, C-300/11, EU:C:2013:363, bod 56).
- 107 Členské státy však ve výjimečných případech mohou z důvodů týkajících se bezpečnosti státu a za účelem zabránění tomu, aby byla dotyčná osoba přesně a úplně informována o důvodech, které jsou základem pro rozhodnutí týkající se pobytu, stanovit techniky a procesněprávní pravidla, které umožňují skloubit legitimní zájmy na bezpečnosti státu týkající se povahy a zdroje informací, k nimž bylo přihlíženo při přijímání takového rozhodnutí, a nutnost zajistit jednotlivcům v dostatečné míře dodržování takových jejich procesních práv, jako je právo být vyslechnut či zásada kontradiktornosti (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. června 2013, ZZ, C-300/11, EU:C:2013:363, bod 57).
- 108 Soudní dvůr považoval za slučitelný s článkem 47 Listiny systém, v němž se příslušný soud může seznámit jak se všemi důvody, tak s nimi souvisejícími důkazy, na jejichž základě bylo dotčené rozhodnutí přijato, ale rovněž ověřit, zda důvody související s bezpečností státu, kterých se dovolává vnitrostátní orgán, skutečně brání úplnému sdělení těchto důvodů a důkazů (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. června 2013, ZZ, C-300/11, EU:C:2013:363, body 58 a 59).
- 109 Pokud jde o soudní přezkum těchto důvodů, měl Soudní dvůr za to, že za účelem zajištění dodržení článku 47 Listiny stačí, aby příslušný soud mohl v případě, že má za to, že uvedené důvody nejsou platné, umožnit vnitrostátnímu orgánu, aby dotyčnému sdělil chybějící důvody a důkazy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. června 2013, ZZ, C-300/11, EU:C:2013:363, bod 63).
- 110 V takovém případě, pokud se vnitrostátní orgán rozhodne nesděliti všechny důvody a důkazy s nimi související, musí příslušný soud za účelem dodržení článku 47 Listiny přezkoumat legalitu dotčeného rozhodnutí pouze na základě důvodů a důkazů, které byly sděleny (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. června 2013, ZZ, C-300/11, EU:C:2013:363, bod 63).
- 111 Naopak v případě, že příslušný soud rozhodne, že důvody uplatněné vnitrostátním orgánem brání úplnému sdělení těchto důvodů a důkazů, měl Soudní dvůr za to, že příslušný soud může tyto důvody a důkazy zohlednit a odpovídajícím způsobem zvážit relevantní požadavky, a uvedl, že pokud tento soud zamýšlí takto postupovat, musí dbát na to, aby byla dotyčné osobě sdělena

podstata důvodů, na nichž je založeno dotčené rozhodnutí, způsobem, který náležitě zohlední nezbytnou důvěrnost důkazů (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. června 2013, ZZ, C-300/11, EU:C:2013:363, body 64 až 68).

- 112 Soudní dvůr však rovněž upřesnil, že pokud je tato povinnost sdělit informace porušena, je uvedený soud povinen z toho vyvodit důsledky podle vnitrostátního práva (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. června 2013, ZZ, C-300/11, EU:C:2013:363, bod 68).
- 113 Z výše uvedeného vyplývá, že příslušný soud musí případně zvážit sdělení všech důvodů a důkazů nebo jejich části, nezávisle na jejich případném utajení a dále že členské státy mohou dotčeným orgánům vyhradit pravomoc sdělit, či nesdělit tyto důvody nebo důkazy za předpokladu, že příslušný soud má pravomoc vyvodit důsledky z rozhodnutí, které tyto orgány nakonec v tomto ohledu přijaly.
- 114 V každém případě může takové řešení, pokud vnitrostátní orgán neodůvodněně brání sdělení všech informací, na nichž je založeno dotčené rozhodnutí, nebo jejich části, zajistit úplné dodržení článku 47 Listiny, v rozsahu, v němž zaručuje, že nesplnění procesních povinností tímto orgánem nepovede k tomu, že soudní rozhodnutí bude založeno na skutečnostech a dokumentech, s nimiž se žadatel nemohl seznámit, a k nimž se tedy nemohl vyjádřit.
- 115 Jak uvedl generální advokát v bodě 130 svého stanoviska, nelze mít tudíž za to, že tento článek s sebou nese, že soud příslušný k přezkumu rozhodnutí týkajícího se použití článku 20 SFEU musí mít nutně pravomoc odtajnit některé informace a sám sdělit tyto informace žadateli, jelikož takové odtajnění a takové sdělení není nezbytné k zajištění účinné právní ochrany při posuzování legality napadeného rozhodnutí.
- 116 Na třetí otázku ve věci C-420/22 a na čtvrtou otázku ve věci C-528/22, je tudíž třeba odpovědět tak, že článek 47 Listiny ve spojení s článkem 20 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že nevyžaduje, aby měl soud, kterému přísluší přezkum legality rozhodnutí týkajícího se pobytu podle tohoto článku 20 a vycházejícího z utajovaných informací, pravomoc ověřit oprávněnost utajení těchto informací, jakož i dotyčné osobě povolit přístup ke všem uvedeným informacím, pokud má za to, že toto utajení je neoprávněné, nebo k podstatě těchto informací, pokud má za to, že uvedené utajení je oprávněné. Naproti tomu tento soud musí za účelem zajištění dodržování práva této osoby na obhajobu vyvodit případně důsledky z případného rozhodnutí příslušných orgánů nesdělit všechny důvody tohoto rozhodnutí a s nimi související důkazy, nebo jejich část.

K nákladům řízení

- 117 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

1) Věci C-420/22 a C-528/22 se pro účely tohoto rozsudku spojují.

- 2) Článek 20 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby orgány členského státu odňaly nebo odmítly vydat povolení k pobytu státnímu příslušníkovi třetí země, který je rodinným příslušníkem občanů Unie, státních příslušníků tohoto členského státu, kteří nikdy nevyužili práva volného pohybu, aniž tyto orgány předtím zkoumaly, zda mezi tímto státním příslušníkem třetí země a těmito občany Unie existuje vztah závislosti, který by uvedené občany Unie ve skutečnosti nutil opustit území Evropské unie jako celek za účelem doprovodu tohoto rodinného příslušníka, pokud uvedenému státnímu příslušníkovi třetí země nelze přiznat právo pobytu na základě jiného ustanovení použitelného v uvedeném členském státě a tyto orgány mají informace o existenci rodinných vztahů mezi tímž státním příslušníkem třetí země a týmiž občany Unie.
- 3) Článek 20 SFEU ve spojení s článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která z důvodu národní bezpečnosti ukládá vnitrostátním orgánům povinnost odejmout nebo odmítnout vydat povolení k pobytu státnímu příslušníkovi třetí země, který může požívat odvozeného práva pobytu na základě tohoto článku, pouze na základě závazného stanoviska, které neobsahuje odůvodnění, přijatého orgánem pověřeným specializovanými funkcemi souvisejícími s národní bezpečností, bez důkladného posouzení všech jednotlivých okolností a přiměřenosti tohoto rozhodnutí o odnětí nebo odepření.
- 4) Obecná zásada řádné správy a článek 47 Listiny základních práv Evropské unie ve spojení s článkem 20 SFEU musí být vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že pokud rozhodnutí o odnětí nebo odepření vydat povolení k pobytu přijaté ve vztahu ke státnímu příslušníkovi třetí země, který může mít odvozené právo pobytu na základě tohoto článku 20, vychází z informací, jejichž zpřístupnění by ohrozilo národní bezpečnost dotčeného členského státu, mohou mít tento státní příslušník třetí země nebo jeho zástupce přístup k těmto informacím až poté, co za tímto účelem obdrží povolení, není jim ani sdělena podstata důvodů, na nichž jsou taková rozhodnutí založena, a v žádném případě nemohou pro účely správního nebo soudního řízení použít informace, ke kterým by měli přístup.
- 5) Článek 47 Listiny základních práv Evropské unie ve spojení s článkem 20 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že nevyžaduje, aby měl soud, kterému přísluší přezkum legality rozhodnutí týkajícího se pobytu podle tohoto článku 20 a vycházejícího z utajovaných informací, pravomoc ověřit oprávněnost utajení těchto informací, jakož i dotyčné osobě povolit přístup ke všem uvedeným informacím, pokud má za to, že toto utajení je neoprávněné, nebo k podstatě těchto informací, pokud má za to, že uvedené utajení je oprávněné. Naproti tomu tento soud musí za účelem zajištění dodržování práva této osoby na obhajobu vyvodit případně důsledky z případného rozhodnutí příslušných orgánů nesdělit všechny důvody tohoto rozhodnutí a s nimi související důkazy, nebo jejich část.

Podpisy